

כסוי הדם פרק ששי חולין

פד.

עין משפט נר מצוה

א ז מיי פיה מהלכת
ענין הלכה יב:
ה ב מיי פיה מהלכת
שחטה בלכה ז:
ג ז מיי פיה מהלכת
מקואות ה' ז סמג
ענין רמח טושי"ע י"ד סי'
לא ספק פ:
ד ז מיי פיה מהלכת
שחטה הלכה ז סמג
לאון כ טושי"ע י"ד סי'
כ טושי"ע פ:
יא ה ז מיי פיה מהלכת
דעות הלכה י:

ולפרקינהו. והיה מותרים באכילה
העמדה והערכה. אין פודין את
שכתוב בהן (ויקרא כו) והעמיד את
[והעריך] אותה הכהן ולאחר מיתה
מוקמת למתניתין דמרת לה בחינה מתי
טעמי משחטה שאינה ראויה לאו
שחטה היא ובעיני העמדה והערכה:
אי כר"מ דאמר. צפ"כ דתמורה
(דף ג: ע"ש): **הכל היו בכלל העמדה
והערכה.** אחד קדשי מזבח שנפל
בהם מוס ואחד קדשי זדק הצית:
האמר. צמתני' (לקמן דף פה). השוחט
ונמלאת טריפה חייב לנסות אלמא
שחטה שאינה ראויה שמה שחטה:
ר"ש סבירא ליה התם: קדשי מזבח
(ה) בכלל העמדה והערכה קדשי זדק
הצית לא היו: רבי היא. מתניתין
רבי סתמה לפי דעתו ונסיו מילתיה
כי הני תרי מנאי צדלא כמר שראה
דבריו של זה ושל זה צדו: והשפא
דאית להני. דדרשינן כה"ג: אפילו
אימא נקדשי מזבח. ודקאמרת
ליגרייה וליכסייה אמר קרא כו':
מה חיה. סתמה אינה קדש שאינה
ראויה להקריב: **אוליא תורים ובני
יונה.** מדין כסוי ואפילו הן של חולין:
הואיל ויש צמין קדש. אלא לא גרסי:
לא חלקם בה. דכולן חייבות בכסוי
דהא אין בה קדושה: אף עופות
לא חלקום בהם. לומר מין זה חייב
ומין זה פטור ומיהו חולין בעיני צמיה:
(ט) **לסימנין.** שאין סימני חיה מפורשת
אלא צבהמה כחיה (דברים ד) כל
צבהמה מפורשת פרסה וגו': **אימא
נמי צבהמה בכלל חיה לכסוי.** דהא
ילפינן צבהמה המקשה (לעיל דף ע:)
דאף צבהמה בכלל חיה: **אלא מעשה
יענינו בו.** כיון דמיס אקרי: איך
מעין ובור. צפרשת טריס כחיה
דשמעט אף מעין ובור יטור את
מי שנטמא בצרעים: **אלא דס דאקרי
מיס ה"ג.** דמטבילין: **והולין.** שאר
משקין שנתן צמקוס מדרון והחולין
למקוה דלילו גבי מיס קי"ל צתמורה
צפ"כ (דף יב:): השאיבה מטהרת
צבדייה והמסכה אס רבו מי גשמים
עד כ"א סאין ממשיך לתוך שאובין
צוחילה י"ט סאין: **טלס מיעוטי.**
דמיס אכולהו קאי: **מעין מיס.** ולא
שאר משקין ואפילו וזמלים: **בור מיס.**
ולא שאר משקין ואפילו מכוסין:
הואל. חלוהו הואל כד שאינה מוזמנת
לו כלומר לא יחלצו שער מדיר שלל
יעני: **מבקר יקח.** אס יס צערו
יקח ואס לאו לא יקנה צשוק: **לל
צקרו.** אס אין לו אלא שור אחד
יצנתו: **לפסו.** לקדמתו. לשון אילפס:
משקל ליטורא יקח. אלצו צשור לא
יאכל: דגיס היו צול צמקוס יותר
מן הצשור: **ישפות.** כשנותנין קדשה
על הכירה קרי שפיתיה: **ואיך
אימת.** אלו האחמים שמתנו ליטורא
דגיס וליטורא צשור אימת יאכלהו אס
לא בכל יוס: **לחוש.** ולהסתפק
צמונות קליס: **אלא ממשפחה
בריאים.** רבי יוחנן קרי לרז אצא:
ויטריך לצביות יותר: **אמר רז נחמן
כאותו שצמיי רבי יוחנן ולפיכך הוא אומר כגון אנו**
צקסר מעילי. קנה לך לאן ויהא לך גבזין לצבוש: **אלו שיש לו מטה חלצו לרנסה וגבזין לצבוש:** הכי משמע
די חלצו מעילי לך צחלצס ולא משחטס ומאלכס: **סן עוודיס.** לנני ציחק למד דרכי חייס להסתפק צמונות קליס:

ולפרקינהו וליכסייה להם: **ענין**
צכסוי ועוד דממנימין ואין נוהג צמוקדשין קמני
ואי פריק להו אין זה מוקדשין וי"ל דהכי פריך כיון שסופו לפדותו
משום הפסד קדשים לכשיפדה הוה למפרע שחטה ראויה ל"כ
ליכסינהו ואפילו קודם פדייה ועוד
דאית ליה לר"ש כל העומד לפדות
כפדוי דמי ואפילו לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה ו (ט) משום
(ט) שחטת קדשים דהואל שחטה
ראויה לר"ש אפילו נשפך משום
דכל העומד לזרוק כזרוק דמי
דלאמרינן צמרוצה (צ"כ דף עו:):
בעינין העמדה והערכה. וא"ת

והוא כל זמן שמפרסין
צני העמדה והערכה נינהו דלאמר
לעיל צפרק צ' (דף ג:) וכו"ת צענין
העמדה והערכה הא תנן שחט בה
שניס או רוצ שניס ומפרסכת הרי
היא כחיה לכל דבריה דוחק לומר
דהכל איירי צעוף דאין צו חיות כל
ך דהכשרו צמינן אחד דאין סכנא
לחלק ומפרס ה"ל שמעיה דשחט
בה שניס או רוצ שניס היינו
דלאמרינן צעבור והרנוצ (לקמן דף
קכ:). דישראל צטמאה ועוד כוכביס
צטהורה כפירש ר"ח לעיל צפ"כ
(דף ג:) והתם דוקא מפרסכת היא
כחיה דע"י שחטה אינה ניתרת
צאכילה והואל כחיה עד שמתנו וכן
הא דקאמר התם צפ"כ מדמי פסח
מי אחרת ומשונה מפרסכת כחיה
כשלא נגמר שחטה איירי דצשחטייה
פורמא לא משמריא צאכילה אלצ
הכל דצשחטייה זו משחטי צאכילה
לאו צני העמדה והערכה נינהו:
יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה
וביטוי. ולא דמי לרס הנימו

ולפרקינהו וליכסינהו * בעינין העמדה
והערכה וכמאן אי כר"מ דאמר הכל היו
בכלל העמדה והערכה האמר שחטה שאינה
ראויה שמה שחטה אי כר' שמעון דאמר
שחטה שאינה ראויה לא שמה שחטה
האמר לא היו בכלל העמדה והערכה אמר
רב יוסף רבי הוא ונסבי לה אליבא דתנאי
בשחטה שאינה ראויה סבר לה כר' שמעון
בהעמדה והערכה סבר לה כר"מ ואיבעית
אימא כולה ר"ש היא ושאינא הכא דאמר
קרא וושפך וכסה * מי שאינו מחוסר אלא
שפיכה וכסוי יצא זה שמחוסר שפיכה פדייה
וכסוי והשתא דאתית להכי אפילו תימא
קדשי מזבח מי שאינו מחוסר אלא שפיכה
וכסוי יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי
מר בר רב אשי אמר אמר קרא יחיה או
עוף מה חיה אינה קדש אף עוף אינו קדש
אי מה חיה שאין במינו קדש אף עוף שאין
במינו קדש אוציא תורין ובני יונה שיש במינו
קדש לא כחיה מה חיה לא חלקת בה אף
עוף לא תחלוך בו אמר ליה יעקב מינאה
לרבא קי"ל * חיה בכלל בהמה לסימנין אימא
נמי בהמה בכלל חיה לכסוי אמר ליה עלך
אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים מה
מים לא בעי כסוי אף האי נמי לא בעי כסוי
אלא מעתה יטבילו בו אמר קרא צאך
מעין ובור מקוה מים יהיה טהור צהני אין
מידי אחרניא לא ואימא ה"מ למעוטי שאר
משקין דלא איקרו מים אבל דם דאיקרי
מים ה"נ תרי מיעוטי כתיבי מעין מים ובור
מים אימא אידי ואידי למעוטי שאר משקין
חד למעוטי וזחולין וחד למעוטי מכונסין תלתא
מיעוטי כתיבי מעין מים ובור מים מקוה מים
ת"ר (ז) אשר יצוד אין לי אלא אשר יצוד
ז צודין ועומדין מאליהו מנין כגון אווזין
ותרנגוליס דת"ל ציד מ"מ א"כ מה ת"ל
אשר יצוד למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל
אדם בשר אלא בהזמנה הזאת ת"ר (ה) כי
ירחיב ה' אלהיך את גבולך ה"למדה תורה
דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא לתאבון
יכול יקח אדם מן השוק ויאכל ת"ל * וזבחת

ולפרקינהו. והיה מותרים באכילה
העמדה והערכה. אין פודין את
שכתוב בהן (ויקרא כו) והעמיד את
[והעריך] אותה הכהן ולאחר מיתה
מוקמת למתניתין דמרת לה בחינה מתי
טעמי משחטה שאינה ראויה לאו
שחטה היא ובעיני העמדה והערכה:
אי כר"מ דאמר. צפ"כ דתמורה
(דף ג: ע"ש): **הכל היו בכלל העמדה
והערכה.** אחד קדשי מזבח שנפל
בהם מוס ואחד קדשי זדק הצית:
האמר. צמתני' (לקמן דף פה). השוחט
ונמלאת טריפה חייב לנסות אלמא
שחטה שאינה ראויה שמה שחטה:
ר"ש סבירא ליה התם: קדשי מזבח
(ה) בכלל העמדה והערכה קדשי זדק
הצית לא היו: רבי היא. מתניתין
רבי סתמה לפי דעתו ונסיו מילתיה
כי הני תרי מנאי צדלא כמר שראה
דבריו של זה ושל זה צדו: והשפא
דאית להני. דדרשינן כה"ג: אפילו
אימא נקדשי מזבח. ודקאמרת
ליגרייה וליכסייה אמר קרא כו':
מה חיה. סתמה אינה קדש שאינה
ראויה להקריב: **אוליא תורים ובני
יונה.** מדין כסוי ואפילו הן של חולין:
הואיל ויש צמין קדש. אלא לא גרסי:
לא חלקם בה. דכולן חייבות בכסוי
דהא אין בה קדושה: אף עופות
לא חלקום בהם. לומר מין זה חייב
ומין זה פטור ומיהו חולין בעיני צמיה:
(ט) **לסימנין.** שאין סימני חיה מפורשת
אלא צבהמה כחיה (דברים ד) כל
צבהמה מפורשת פרסה וגו': **אימא
נמי צבהמה בכלל חיה לכסוי.** דהא
ילפינן צבהמה המקשה (לעיל דף ע:)
דאף צבהמה בכלל חיה: **אלא מעשה
יענינו בו.** כיון דמיס אקרי: איך
מעין ובור. צפרשת טריס כחיה
דשמעט אף מעין ובור יטור את
מי שנטמא בצרעים: **אלא דס דאקרי
מיס ה"ג.** דמטבילין: **והולין.** שאר
משקין שנתן צמקוס מדרון והחולין
למקוה דלילו גבי מיס קי"ל צתמורה
צפ"כ (דף יב:): השאיבה מטהרת
צבדייה והמסכה אס רבו מי גשמים
עד כ"א סאין ממשיך לתוך שאובין
צוחילה י"ט סאין: **טלס מיעוטי.**
דמיס אכולהו קאי: **מעין מיס.** ולא
שאר משקין ואפילו וזמלים: **בור מיס.**
ולא שאר משקין ואפילו מכוסין:
הואל. חלוהו הואל כד שאינה מוזמנת
לו כלומר לא יחלצו שער מדיר שלל
יעני: **מבקר יקח.** אס יס צערו
יקח ואס לאו לא יקנה צשוק: **לל
צקרו.** אס אין לו אלא שור אחד
יצנתו: **לפסו.** לקדמתו. לשון אילפס:
משקל ליטורא יקח. אלצו צשור לא
יאכל: דגיס היו צול צמקוס יותר
מן הצשור: **ישפות.** כשנותנין קדשה
על הכירה קרי שפיתיה: **ואיך
אימת.** אלו האחמים שמתנו ליטורא
דגיס וליטורא צשור אימת יאכלהו אס
לא בכל יוס: **לחוש.** ולהסתפק
צמונות קליס: **אלא ממשפחה
בריאים.** רבי יוחנן קרי לרז אצא:
ויטריך לצביות יותר: **אמר רז נחמן
כאותו שצמיי רבי יוחנן ולפיכך הוא אומר כגון אנו**
צקסר מעילי. קנה לך לאן ויהא לך גבזין לצבוש: **אלו שיש לו מטה חלצו לרנסה וגבזין לצבוש:** הכי משמע
די חלצו מעילי לך צחלצס ולא משחטס ומאלכס: **סן עוודיס.** לנני ציחק למד דרכי חייס להסתפק צמונות קליס:

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנגוליס יוס שני וכי:

רבינו גרשום

ר"מ שחטה שאינה ראויה
שמה שחטה ואפי"ל דלא
שחטה: ואי בעי תימא
לה כר"ש דאמר שחטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחטה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פריכין אי
כר"ש הא מצי למפרקיה
ליפרקיה וליכסייה: שאנ
הכא דאמר קרא ושפך
וכסה כו. אפי בקדשי
מזבח אין נוהג (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש צמין קדשין. כלומר
דאפי חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדשי: כחיה מה חיה לא
חלקתה בה כו. כלומר
דכל חיות חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי וזו חולין: קי"ל
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיבי כל
מפורשת פרסה ושוספת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטבילו בו כו. כלומר
השאה דתאשק למיס
יטבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיבי
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכוסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הזאת.
שיטת קודם שיאכל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והזן
מאימא) ציחק אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנגוליס יוס שני וכי:

רבינו גרשום

ר"מ שחטה שאינה ראויה
שמה שחטה ואפי"ל דלא
שחטה: ואי בעי תימא
לה כר"ש דאמר שחטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחטה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פריכין אי
כר"ש הא מצי למפרקיה
ליפרקיה וליכסייה: שאנ
הכא דאמר קרא ושפך
וכסה כו. אפי בקדשי
מזבח אין נוהג (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש צמין קדשין. כלומר
דאפי חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדשי: כחיה מה חיה לא
חלקתה בה כו. כלומר
דכל חיות חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי וזו חולין: קי"ל
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיבי כל
מפורשת פרסה ושוספת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטבילו בו כו. כלומר
השאה דתאשק למיס
יטבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיבי
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכוסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הזאת.
שיטת קודם שיאכל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והזן
מאימא) ציחק אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנגוליס יוס שני וכי:

רבינו גרשום

ר"מ שחטה שאינה ראויה
שמה שחטה ואפי"ל דלא
שחטה: ואי בעי תימא
לה כר"ש דאמר שחטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחטה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פריכין אי
כר"ש הא מצי למפרקיה
ליפרקיה וליכסייה: שאנ
הכא דאמר קרא ושפך
וכסה כו. אפי בקדשי
מזבח אין נוהג (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש צמין קדשין. כלומר
דאפי חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדשי: כחיה מה חיה לא
חלקתה בה כו. כלומר
דכל חיות חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי וזו חולין: קי"ל
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיבי כל
מפורשת פרסה ושוספת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטבילו בו כו. כלומר
השאה דתאשק למיס
יטבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיבי
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכוסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הזאת.
שיטת קודם שיאכל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והזן
מאימא) ציחק אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנגוליס יוס שני וכי:

רבינו גרשום

ר"מ שחטה שאינה ראויה
שמה שחטה ואפי"ל דלא
שחטה: ואי בעי תימא
לה כר"ש דאמר שחטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחטה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פריכין אי
כר"ש הא מצי למפרקיה
ליפרקיה וליכסייה: שאנ
הכא דאמר קרא ושפך
וכסה כו. אפי בקדשי
מזבח אין נוהג (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש צמין קדשין. כלומר
דאפי חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדשי: כחיה מה חיה לא
חלקתה בה כו. כלומר
דכל חיות חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי וזו חולין: קי"ל
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיבי כל
מפורשת פרסה ושוספת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטבילו בו כו. כלומר
השאה דתאשק למיס
יטבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיבי
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכוסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הזאת.
שיטת קודם שיאכל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והזן
מאימא) ציחק אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנגוליס יוס שני וכי:

רבינו גרשום

ר"מ שחטה שאינה ראויה
שמה שחטה ואפי"ל דלא
שחטה: ואי בעי תימא
לה כר"ש דאמר שחטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחטה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פריכין אי
כר"ש הא מצי למפרקיה
ליפרקיה וליכסייה: שאנ
הכא דאמר קרא ושפך
וכסה כו. אפי בקדשי
מזבח אין נוהג (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש צמין קדשין. כלומר
דאפי חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדשי: כחיה מה חיה לא
חלקתה בה כו. כלומר
דכל חיות חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי וזו חולין: קי"ל
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיבי כל
מפורשת פרסה ושוספת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטבילו בו כו. כלומר
השאה דתאשק למיס
יטבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיבי
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכוסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הזאת.
שיטת קודם שיאכל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והזן
מאימא) ציחק אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנגוליס יוס שני וכי:

רבינו גרשום

ר"מ שחטה שאינה ראויה
שמה שחטה ואפי"ל דלא
שחטה: ואי בעי תימא
לה כר"ש דאמר שחטה
שאינה ראויה לאו שמה
שחטה: ואי בעי תימא
כולה כר"ש ואי פריכין אי
כר"ש הא מצי למפרקיה
ליפרקיה וליכסייה: שאנ
הכא דאמר קרא ושפך
וכסה כו. אפי בקדשי
מזבח אין נוהג (למה אין
נוהג) מטעם זה מי שאינו
מחוסר אלא שפיכה:
אוציא תורים ובני יונה
שיש צמין קדשין. כלומר
דאפי חולין אין חייבין
בכסוי כיון שיש במינן
קדשי: כחיה מה חיה לא
חלקתה בה כו. כלומר
דכל חיות חייבות בכסוי
דכל עופות חייבות
בכסוי וזו חולין: קי"ל
חיה בכלל בהמה לסימנין.
כלומר בהמה כתיבי כל
מפורשת פרסה ושוספת
גסה שתי פרסות מעלת
הה בהמה: אלא מעתה
יטבילו בו כו. כלומר
השאה דתאשק למיס
יטבילו בו: אימא חד
למעוטי וחולין כו. כלומר
דשאר משקין אבל דם
לא תלתא מעוטי כתיבי
חד למעוטי וחולין דשאר
משקין וחד למעוטי
מכוסין וחד למעוטי
דם: אלא בהזמנה הזאת.
שיטת קודם שיאכל: מי
שיש לו מנה יקח לפסו
וכו. לפסו לישן אילפסו:
אמר מנה ליטרא וחצי
אונקיא. מאה זוזי חודי
זה משקל הוב: (והזן
מאימא) ציחק אנו לחוש
לדברי זקן. כלומר לדברי

מוסף רש"י

העמדה והערכה.
שחטמו על הגליה
ועירכטה הכהן כדמצי
(ויקרא כו) והעמיד את
הצבה לפני הכהן והעריך
הכהן וגו' (שבועות יא:).
רבי היא. הוא אמר
לממני ומכיו מלמיה חל
כח מנה ומלך כח מנה
(ר"ח ז:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון
אוודיס ותרנגוליס מנין
ת"ל: ט יפיות קדשה בכל
יום ואין אימת: ט בני
תרי עשמי דשחטה שאינה
ראויה: ז ותמיד העולם
היה מהונה הולך:
ט כגון אפי אפי אין
לנו הפרטה מצוה עלינו:
ו ואפי לא יפדס לצסוף
הואל שחטה ראויה כמו
שחטת קדשים: ו אבל
במרדש אומר אורח יוס
ראשון ומכיו אוודיס
ותרנג